

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Introduction to the Calculus of Variation, PG_00072602						
Kierunek studiów	Fizyka Techniczna, Inżynieria materiałowa, Matematyka, Inżynieria materiałowa, Nanotechnologia, Nanotechnologia (studia w jęz. angielskim), Inżynieria materiałowa						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Wydziały Politechniki Gdańskiej -> Wydział Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej -> Instytut Matematyki Stosowanej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Sergey Kryzhevich				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Sergey Kryzhevich				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
	Adres kursu na platformie eNauczanie: https://enauczanie.pg.edu.pl/2025/course/view.php?id=1124						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		8.0	25
Cel przedmiotu	Celem kursu jest zapoznanie studentów z wybranymi metodami rachunku wariacyjnego i wyprowadzania modeli matematycznych w postaci równań różniczkowych.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu		
	[K7_W101] identyfikuje w pogłębionym stopniu kluczowe objekty i zjawiska związane ze studiowanym kierunkiem oraz opisujące je teorie i możliwe do zastosowania metody analityczne i projektowe		Student posiada niezbędne podstawy teoretyczne, w tym metody analizy funkcjonalnej		[SW1] Ocena wiedzy faktograficznej [SW3] Ocena wiedzy zawartej w opracowaniu tekstowym i projektowym		
	[K7_U101] formułuje złożone problemy badawcze i dobiera właściwe metody uzyskując innowacyjne rozwiązania, współpracując z innymi osobami, zarówno w roli lidera jak i członka zespołu		Student potrafi zapisywać i rozwiązywać równania różniczkowe na podstawie problemy wariacyjnej.		[SU1] Ocena realizacji zadania [SU2] Ocena umiejętności analizy informacji [SU4] Ocena umiejętności korzystania z metod i narzędzi		
	[K7_K101] uznaje znaczenie wiedzy związanej ze studiowanym kierunkiem w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, krytycznie oceniając pozyskiwane informacje		Student rozumie główną metodę tworzenia równań wariacyjnych na podstawie problemów fizycznych		[SK5] Ocena umiejętności rozwiązywania problemów występujących w praktyce [SK4] Ocena umiejętności komunikacji, w tym poprawności językowej		

Treści przedmiotu	Treści przedmiotu - wykład 1. Podstawowy lemat rachunku wariacyjnego. 2. Problem wariacyjny kwadratowy. Kryterium optymalności. 3. Warunek konieczny Legendrea na nieujemną określoność formy całkowej kwadratowej. Kryterium nieujemnej określoności formy kwadratowej całkowej. Dowód wystarczalności. 4. Lemat o zaokrągłani rogów. Kryterium nieujemnej określoności formy kwadratowej całkowej. Dowód konieczności. 5. Kryterium dodatniej określoności formy całkowej kwadratowej. Dolna granica dodatnio określonej formy całki kwadratowej. 6. Opis całego zbioru rozwiązań problemu wariacyjnego kwadratowego. Schemat rozwiązania problemu wariacyjnego kwadratowego. Przykład. 7. Problem wariacyjny nieliniowy. Przybliżenie skończone wymiarowo. Pojęcie pochodnej wariacyjnej. 8. Naturalna dziedzina definicji funkcjonału całkowego. Jej otwartość w przestrzeni funkcji różniczkowalnych ciągle. 9. Pierwsza i druga pochodni funkcjonału całkowego. 10. Warunki konieczne dla minimum lokalnego pierwszego rzędu w nieliniowym problemie wariacyjnym (w kategoriach pierwszej różniczki i problemu oryginalnego). Twierdzenie o istnieniu i ciągłości drugiej pochodnej ekstremum nieliniowego zagadnienia wariacyjnego. 11. Warunki konieczne dla minimum lokalnego drugiego rzędu w nieliniowym problemie wariacyjnym (w kategoriach drugiej różniczki i w kategoriach problemu oryginalnego). Warunki wystarczające dla ścisłego minimum lokalnego w nieliniowym problemie wariacyjnym.

	12. Metoda parametryczna konstrukcji rozwiązania głównego równania Jacobiego. Przykład. 13. Problem minimalnej powierzchni obrotowej. 14. Przypadek dwóch krzywych stacjonarnych w problemie minimalnej powierzchni obrotowej. 15. Problem izoperymetryczny. Łańcuchowa krzywa.						
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wymagana jest znajomość pojęć i twierdzeń analizy matematycznej oraz teorii równań różniczkowych zwyczajnych.						
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kolokwium</td> <td>51.0%</td> <td>100.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Kolokwium	51.0%	100.0%
	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej				
Kolokwium	51.0%	100.0%					
Zalecana lista lektur	<table border="1"> <tr> <td>Podstawowa lista lektur</td> <td> 1. I.M. Gelfand, S.W. Fomin, Rachunek wariacyjny. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1979r. 2. L.E. Elsgolc: Rachunek wariacyjny, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1960r. </td> </tr> <tr> <td>Uzupełniająca lista lektur</td> <td>. J. Gładunow: Metody wariacyjne, Wydawnictwo Elblaskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej, Elbląg 2005r.</td> </tr> <tr> <td>Adresy eZasobów</td> <td></td> </tr> </table>	Podstawowa lista lektur	1. I.M. Gelfand, S.W. Fomin, Rachunek wariacyjny. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1979r. 2. L.E. Elsgolc: Rachunek wariacyjny, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1960r.	Uzupełniająca lista lektur	. J. Gładunow: Metody wariacyjne, Wydawnictwo Elblaskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej, Elbląg 2005r.	Adresy eZasobów	
Podstawowa lista lektur	1. I.M. Gelfand, S.W. Fomin, Rachunek wariacyjny. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1979r. 2. L.E. Elsgolc: Rachunek wariacyjny, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1960r.						
Uzupełniająca lista lektur	. J. Gładunow: Metody wariacyjne, Wydawnictwo Elblaskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej, Elbląg 2005r.						
Adresy eZasobów							
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Wyprowadzenie nierówności Friedrichsa dla funkcji jednej zmiennej dla $n=2$. 2. Rozwiązanie problemu brachistochrony. 3. Równania linii prostych w geometrii Łobaczewskiego.						
Zajęcia praktyczne w ramach przedmiotu	Nie dotyczy						

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.